

MEDEDELELSER

Nr. 10. November 2001

96. Vold mod politiet - Betinget straf
97. Vold mod politiet - Betinget straf
98. Samfundstjeneste - Narkotika - Hash
99. Spritsager - Gentagelse efter benådning fra tidligere dom - Betinget straf
100. Samfundstjeneste - Spritsag - Gentagelse
101. Beviser - Politirapporter - Udviste vidner
102. Varetægtsfængsling - Politiets kontakt med pressen - Lukkede døre
103. Aflytning - Beviskrav
104. Aktindsigt - Forholdet til fremmede magter - Lovligheden af tilbageholdelse af oplysninger - Menneskerettigheder
105. Samfundstjeneste - Spritkørsel - Uagtsomt manddrab
106. Aktindsigt - Oplysning om forurettedes tidligere anmeldelser
107. Røveri - Ikke udvisning - Behandlingsdom
108. Dommerhabilitet

Bogomtale - "Strafferet 1 - Ansvar" af Gorm Toftegaard Nielsen

Narkotika - Behandling

Erstatningsnævnets Årsberetning 2000

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

Postbox 1051
1007 København K
Telefon 3311 7522
Telefax 3332 4775

Landsforeningens bestyrelse:

Thomas Rørdam
formand, København

Mogens Juhl
næstformand, Odense

Michael Abel
Holbæk

Karen Marie Dyekjær
Esbjerg

Hans Kjellund
Århus

Mona Martens
Aalborg

Niels Forsby
København

Sven-Erik Poulsen
København

Ansvarshavende redaktør:

Elsebeth Rasmussen

Oplagstal: **1100**

Formandens adresse:

Postbox 9017, 1022 København K

Telefon 3312 4540
Fax 3393 4540

Brugerundersøgelse - Retspsykiatriske erklæringer

Det er blevet så moderne med brugerundersøgelser inden for det offentlige.

Domstolene har gennemført sin undersøgelse i foråret. Københavns Politi har via et konsulentfirma for nylig udsendt sit spørgeskema, hvor man bl.a. skal afkrydse sin tilfredshed med personalets soignering og påklædning (!)

Nu kommer snart Retspsykiatrisk Klinik på banen. Da vi alle kan være interesseret i at blive tilfredse "brugere" også af retspsykiatriske erklæringer, medgives den sidstnævnte undersøgelse Landsforeningens anbefaling i håbet om, at medlemmerne vil tage sig tid til at besvare det korte og enkle spørgeskema, når det bliver udsendt.

Vold mod politiet - Betinget straf

Straffelovens § 56 og § 119

T på 41 år idømt betinget hæfte i 10 dage for at have slået ud mod politiassistent, der dog delvis undveg slaget.

Københavns Byrets 15. afd. 4938/01, 13/3 2001

T på 41 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, ved i december 2000 på fortovet at have slået ud efter en politibetjent P, der dog delvist undveg slaget, hvorved slaget alene strejfede P's højre overarm/skulder.

Der var påstand om frihedsstraf. T nægtede sig skyldig. Han var ikke tidligere straffet af betydning for sagen.

P og tre andre vidner afgav forklaring. Kriminalforsorgen fandt T egnet til en betinget dom.

Retten fandt det efter vidnernes forklaring bevist, at T forsætligt havde slået ud efter P, og at slaget snittede P, der til dels undveg dette.

Straffen blev fastsat til hæfte i 10 dage. Retten tilføjede:

"Retten finder det efter omstændighederne og tiltaltes gode personlige forhold upåkrævet, at den idømte frihedsstraf fuldbyrdes. Straff fuldbyrdelsen udsættes derfor i medfør af straffelovens § 56, stk. 2, som nedenfor bestemt."

Vilkårene omfattede en prøvetid på 1 år.

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer:

"T, der var på vej hjem fra julefrokost, var i øvrigt udsat for en voldsom anholdelse, der - på initiativ fra folk, der overværede anholdelsen - blev beskrevet i Ekstrabladet dagen efter. T havde ikke klaget over anholdelsen, men havde nu en mistanke om, at politiet rejste sigtelsen efter § 119, for at komme en eventuel klage fra hans side i forkøbet."

Landsforeningens Meddelelse 97/2001

Vold mod politiet - Betinget straf

Straffelovens § 56 og § 119

T have under anholdelse, indtransport og på politistationen fremsat trusler mod en politiassistent. Betinget hæfte i 10 dage.

Københavns Byrets 11. afd. 294/01, 21/3 2001

T på 29 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, ved under anholdelse ved et diskotek, under den efterfølgende indtransport og på politistationen gentagne gange at have truet politiassistent P og hans familie, herunder ved bl.a. at udtale, at han ville slå P ihjel, og at han ville nakke P og hans familie.

Der var påstand om hæftestraf. T nægtede sig skyldig. T var tidligere straffet, senest i 1998 for tyveri og våbenloven med en betinget dom uden straffastsættelse. Prøvetiden var udløbet.

Retten fandt T skyldig, navnlig efter P's forklaring, og fastsatte straffen til 10 dages betinget hæfte med en prøvetid på 1 år.

- oo0oo -

Forsvareren oplyser, at T var godt beruset, så meget at han intet huskede, fra han om eftermiddagen startede sin druktur, til han vågnede næste morgen hos politiet.

Landsforeningens Meddelelse 98/2001

Samfundstjeneste - Narkotika - Hash

Straffelovens § 62 og § 191

41-årig T bestilte 10 kg hash, fik leveret 6 kg, som han dagen efter leverede videre til en uidentificeret person. Samfundstjeneste i 150 timer under hensyn til de særdeles gode oplysninger om T.

Københavns Byrets 4. afd. nr. 1939/01, 19/4 2001

T på 41 år blev under en tilståelsessag tiltalt efter straffelovens § 191, ved i januar 2000 at have bestilt 10 kg hash, hvorefter han dagen efter fik leveret ca. 6 kg hash, som T dagen efter leverede videre til en uidentificeret person.

Der var påstand om frihedsstraf. T var egnet til samfundstjeneste. Han havde været frihedsberøvet 9 dage, heraf hovedparten i isolation.

Byretten udmålte straffen til fængsel i 8 måneder, men tilføjede:

"Under hensyn til de særdeles gode oplysninger om tiltaltes personlige forhold finder retten det undtagelsesvis forsvarligt at gøre straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste."

Vilkårene omfattede en prøvetid på 2 år og samfundstjeneste i 150 timer inden for en længstetid på 8 måneder.

- 00000 -

Forsvareren tilføjer bl.a.:

"Som det fremgår af dommen, blev denne gjort betinget grundet særdeles gode oplysninger om tiltaltes personlige forhold. Det der blev fremhævet vedrørende de særdeles gode personlige forhold, var bl.a., at tiltalte har to hjemmeboende drenge, at han, efter at han i forbindelse med kortvarig varetægt i isolation blev afskediget fra sit job som vicevært, har formået at etablere selvstændig forretning som vognmand, hvortil kommer at han er eneforsørger for familien, idet hans kone driver forretning, som endnu ikke giver overskud."

Landsforeningens Meddelelse 99/2001

Spritsager - Gentagelse efter benådning fra tidligere dom - Betinget straf

Færdselslovens § 53, straffelovens § 58 og § 61

T var to gange tidligere dømt for spirituskørsel og i 2000 blevet benådet for hæfte mod en prøvetid på 1 år. Det nye forhold var begået i prøvetiden. Både by- og landsret gav mod anklagemyndighedens påstand rent betinget fællesstraf på 40 dage med tillæggsbøde, i landsretten begrundet med, at T som følge af sine helbredsmæssige forhold ikke kunne anses for egnet til samfundstjeneste.

V.L. 9. afd. a.s. S-0204-01, 23/4 2001

T på 54 år var tiltalt for promillekørsel i juni 2000 på en parkeringsplads ved Bramming Politistation med en promille på 1,16.

T erkendte sig skyldig. Han havde været inde på politistationen for at betale en bøde. Han var på antabus, men havde "hoppet over", da han skulle til fødselsdag en af de følgende dage.

Han var to gange tidligere - i 1995 og 1997 - dømt for spirituskørsel. I februar 2000 var han blevet benådet for hæfte i 10 dage med en prøvetid på 1 år. I anklageskriftet var anført:

"Der vil fra anklagemyndighedens side ikke blive protesteret mod en betinget dom med vilkår om alkoholistbehandling samt tillægsbøde."

Anklagemyndigheden gjorde gældende, at det var en fejltagelse, og at straffen burde være 30 dages fængsel med tillæg af 10 dages hæfte. Retten var ikke bundet af anklagemyndighedens sanktionspåstand, jfr. også Waage i Spritkørsel, 3. udgave, s. 153.

Retten var enig med anklagemyndigheden i, at den ikke var bundet af en sanktionspåstand i anklageskriftet, men fortsatte:

"Indtil 1. juli 2000 har det været den altovervejende hovedregel, at den frihedsstraf, der idømmes for spirituskørsel, var ubetinget. Efter bemærkningerne til lovforslaget til lov 230 af 4. april 2000 forudsættes det, at betinget dom med vilkår om alkoholistbehandling ikke anvendes i tilfælde, hvor prøvetiden for en tidligere betinget dom for spirituskørsel ikke er udstået, med mindre der foreligger ganske særlige omstændigheder.

Retten lægger vægt på, at tiltalte i de tidligere fastsatte betingelser - efter de tidligere gældende regler - ikke har underkastet sig vilkår om alkoholistbehandling. Retten lægger endvidere vægt på, at det er et af hovedformålene med reformen af sanktionerne i spiritussager, at alkoholistbehandling kan hindre ny tilsvarende kriminalitet. Retten bemærker, at tiltalte opfylder de øvrige betingelser for en betinget dom med sådanne vilkår, og at kriminalforsorgen i sin undersøgelse af 24. august 2000 finder tiltalte egnet til denne sanktion. Under disse særlige omstændigheder finder retten det forsvarligt at idømme tiltalte en betinget dom med vilkår og tillægsbøde som anført nedenfor.

Straffen fastsættes efter færdselslovens § 117, stk. 1, jf. § 53, stk. 1, til hæfte i 40 dage.

Da det findes upåkrævet, at straffen fuldbyrdes nu, udsættes fuldbyrdelsen af straffen i medfør af straffelovens § 56, stk. 2, som nedenfor bestemt herunder med vilkår om

tilsyn og en struktureret, kontrolleret alkoholistbehandling i 1 år, og en prøvetid på 2 år.

I medfør af straffelovens § 58, stk. 2, jf. § 64, idømmes tiltalte en tillægsbøde på 3.000 kr. med forvandlingsstraf af hæfte i 6 dage, såfremt bøde ikke betales."

Der skete sædvanlig ubetinget frakendelse af kørekortet i 10 år.

Anklagemyndigheden ankede, først med påstand om ubetinget straf, men ved domsforhandlingen ændret til skærpelse med hensyn til tillægsbøden og således, at T tillige idømtes samfundstjeneste.

Der var indhentet en supplerende udtalelse fra Kriminalforsorgen. Resten er citat fra landsrettens dom:

"Tiltalte har om sine personlige forhold forklaret, at han fortsat er i frivillig antabusbehandling. Han påbegyndte antabusbehandling i 1997. Behandlingen var kontrolleret i 1½ år. Han er fortsat indstillet på at undergive sig alkoholistbehandling og samfundstjeneste. Han har været sygemeldt siden januar måned på grund af depressioner. Han ved ikke, hvornår han kan raskmeldes, men det har vist lange udsigter. Han vil ikke kunne påtage sig at udføre samfundstjeneste, hvis ikke hans psykiske tilstand bedres. Han modtager brutto 5.800 kr. i sygedagpenge hver 14. dag, hvilket udgør 4.103 kr. netto.

Landsrettens begrundelse og resultat:

Det lægges til grund, at der er tale om en 3. gangs overtrædelse af færdselslovens § 53.

I medfør af straffelovens § 61 a, jf. § 61, stk. 2, fastsættes straffen som en fællesstraf med hensyn til den straf, der blev fastsat ved dommen af 16. september 1997, og som tiltalte blev betinget benådet for afsoningen af den 17. februar 2000 med 1 års prøvetid.

Fællesstraffen fastsættes til hæfte i 40 dage, og efter parternes på dette punkt samstemmende påstande, skal der i det foreliggende tilfælde anvendes betinget frihedsstraf. Allerede fordi tiltalte efter oplysningerne om sine helbredsmæssige forhold ikke kan anses for egnet til at udføre samfundstjeneste, finder landsretten ikke grundlag for som yderligere vilkår for den betingede dom at træffe bestemmelse om udførelse af samfundstjeneste.

Under hensyn til oplysningerne om tiltaltes nuværende økonomiske forhold sammenholdt med oplysningerne om hans helbredsmæssige forhold, findes der ikke grundlag for at forhøje den idømte tillægsbøde.

Frakendelsen af førerretten i 10 år sker i medfør af færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 5, jf. stk. 2, nr. 4.

Landsretten stadfæster herefter dommen."

- oo0oo -

Forsvareren oplyser, at anklagemyndigheden ved ankebehandlingen fremlagde en dom afsagt af V.L. 12. afd. a.s. S-2059-00, 25/1 2001, hvor en ligeledes 3. gangs spritbilist, der tidligere var blevet benådet oven på en gennemført alkoholistbehandling, nu blev idømt fængsel i 40 dage betinget af alkoholistvilkår, tillægsbøde på 3.000 kr. og samfundstjeneste i 60 timer. Der var af personlige forhold i ankedommen alene oplyst, at T var 40 år, nu pensionist med laveste pension.

- oo0oo -

Der er her i dommen henvist til **3. udgave** af Waages Spritkørsel. Denne udmærkede bog udkom nemlig i 2000 i en ny forøget udgave.

Landsforeningens Meddelelse 100/2001

Samfundstjeneste - Spritsag - Gentagelse

Straffelovens § 62, færdselslovens § 53

T var 4 gange tidligere straffet for spirituskørsel, senest i 1998 med fængsel i 60 dage. Byretten idømte nu fængsel i 3 måneder. Landsretten fandt, at straffen kunne fastsættes til 60 dages fængsel betinget af samfundstjeneste i 50 timer og en tillægsbøde på 3.000 kr. T havde vanskelige personlige og helbredsmæssige forhold.

Ø.L. 12. afd. a.s. S-2439-00, 25/4 2001

T på 32 år var under en tilståelsessag tiltalt for spirituskørsel med en promille på 2,00 i frakendelsestiden fra tidligere domme, idet han var tidligere straffet som følger:

1990 20 dage for bl.a. spirituskørsel, frakendelse 2½ år
1994 20 dage for spirituskørsel, frakendelse 5 år

1998 2 domme for spirituskørsel, først 30 dage/10 år, dernæst 60 dage/frakendelse for bestandig.

Byretten lagde ved strafudmålingen vægt på, at det drejede sig om et femtegangstilfælde, og idømte 3 måneders fængsel og frakendelse for bestandig.

T ankede med påstand om formildelse, herunder således at straffen blev gjort betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Anklagemyndigheden påstod skærpelse. Anklagemyndigheden erklærede sig enig i, at straffen blev gjort betinget med vilkår om samfundstjeneste, såfremt straffen blev fastsat til 60 dages fængsel.

Det var oplyst, at de to domme fra 1998 var konverteret til samfundstjeneste i 75 timer.

Kriminalforsorgen oplyste bl.a. om T, at han var en enlig far med en dreng på 6½ år. Han havde været alene med drengen de sidste 2 år. Han havde alene forældremyndigheden over barnet, og der havde i en lang periode ikke været kontakt til moderen. Denne kontakt var på nuværende tidspunkt ved at blive oprettet igen.

Det hed videre i erklæringen:

"Klienten har psoriasis i meget svær grad, og har på grund af dette været på henholdsvis bistandshjælp/sygedagpenge i de sidste 2 år. Man har fra kommunen forsøgt aktivering, men klienten har ikke kunnet passe aktiveringen på grund af sygdommen.

Der er endnu ikke taget skridt til evt. pensionssag.

Klienten angiver at have været igennem et vellykket behandlingsforløb. Han har i dag et almindeligt forhold til alkohol, og han drikker kun ved festlige lejligheder.

Han har pr. 01.07.2000 sluttet kontakten til alkoholambulatoriet, idet han har været i kontrolleret behandling siden den 01.11.1998.

Han er dog indstillet på, at såfremt der skulle opstå problemer, vil han genoptage behandlingen."

Der var en nydelig udtalelse fra et alkoholbehandlingscenter. Nuværende situation var, at T's psoriasis var i udbrud, og T afventede behandling på hospital.

Landsretten udtalte:

"Landsretten finder, at straffen, som blandt andet angår et 5. gangs tilfælde af spirituskørsel, kan fastsættes til 60 dages fængsel.

Da tiltalte opfylder lovgivningens bestemmelser for anvendelse af samfundstjeneste, udsættes fuldbyrdelsen af fængselsstraffen på vilkår som nedenfor bestemt.

Tiltalte skal endvidere i medfør af straffelovens § 58, stk. 2, betale en tillægsbøde på 3.000 kr. med forvandlingsstraf af hæfte i 6 dage.

Dommens bestemmelser om førerretsfrakendelse og sagsomkostninger tiltrædes."

Vilkårene omfattede en prøvetid på 2 år, tilsyn i 1 år og 50 timers samfundstjeneste inden for en længstetid på 6 måneder.

Landsforeningens Meddelelse 101/2001

Beviser - Politirapporter - Udviste vidner

Retsplejelovens § 877

Politiet havde i en sag om indsmugling af 3 kinesere på falske pas ladet disse afhøre til politirapport og derefter udsendt dem af landet. Under domsforhandlingen mod de to rejseagenter, der var tiltalt for overtrædelse af udlændingelovens § 59 og straffelovens § 171, begærede man tilladelse til at dokumentere politirapporterne vedr. to af de udsendte vidner, men fik afslag herpå.

Københavns Byrets 32. afd. nr. 9713/01, 8/5 2001

Af retsbogen fra domsforhandlingen fremgår:

"Anklageren begærede i medfør af retsplejelovens § 877, stk. 3, tilladelse til at dokumentere bilag 5 og 6 (afhøringer af A og B).

Forsvareren protesterede herimod.

Spørgsmålet procederedes.

Efter votering afsagdes sålydende

K E N D E L S E:

Efter det oplyste er vidnerne A og B afhørt af politiet og derefter udsendt af Danmark. På denne baggrund findes der ikke grundlag for at meddele tilladelse til undtagelsesvis at lade politirapporterne, der er fremlagt som sagens bilag 5 og 6, dokumentere, jf. retsplejelovens § 877, stk. 3, hvorfor

b e s t e m m e s:

Anklagerens anmodning tages ikke til følge."

Landsforeningens Meddelelse 102/2001

Varetægtsfængsling - Politiets kontakt med pressen - Lukkede døre

Retsplejelovens § 767

K var sigtet og blev varetægtsfængslet i byretten af hensyn til efterforskningen for at have opbevaret heroin og kokain for sin søn. Grundlovsforhøret blev behandlet for lukkede døre. Den følgende dag lod en (nu pensioneret) kriminalinspektør sig interviewe og gengav K's forklaring i Berlingske Tidende. Fængslingskendelsen blev herefter påkæret. Landsretten tiltrådte af de af byretten anførte grunde, at der var fængslet, men efter de af avisen meddelte oplysninger fandtes fængslingsgrundlaget ikke længere at være til stede, hvorfor K blev løsladt.

Ø.L. 4. afd. kære nr. S-2686-01, 8/8 2001

K på 56 år blev sigtet for på sin bopæl at have været i besiddelse af ca. 80 g heroin og ca. 50 g kokain. Retsmødet blev på anklagemyndighedens begæring behandlet for lukkede døre, hvorfor K's forklaring ikke gengives her (men se længere nede i referatet om en avisartikel den følgende dag).

K havde nogle betingede domme for lov om euforiserende stoffer fra 1999 og 2001. Anklageren begærede K fængslet i 13 dage efter RPL § 762, stk. 1, nr. 2 og nr. 3.

Retten fandt ikke nr. 2 opfyldt, men fængslede på nr. 3 med følgende begrundelse:

"Under hensyn til at der er formodede medgerningsmænd på fri fod og kriminalitetens art og omfang findes der at være bestemte grunde til at antage, at anholdte på fri fod vil vanskeliggøre forfølgningen i sagen, navnlig ved at advare andre."

Den følgende dag kunne man i Berlingske Tidende under overskriften "Mor anholdt for narkobesiddelse" læse de nærmere omstændigheder i forbindelse med anholdelsen og ransagningen.

""Hun siger, at hendes søn havde været udsat for et pres på grund af en narkogæld på 70.000 kr., og at han har lavet et røveri, hvorefter han nu sidder i fængsel", oplyser kriminalinspektør (*navnet*). "Derefter er hun så selv, lyder hendes forklaring, blevet presset til at opbevare stoffer.""

Det fremgik videre af avisartiklen, at K var blevet fremstillet for lukkede døre, for at medskyldige ikke skulle kende hendes forklaring i detaljer.

Forsvareren påkærede byrettens fængslingskendelse til landsretten og vedlagde kærskriftet den pågældende avisartikel.

Landsretten udtalte:

"Landsretten tiltræder af de af byretten anførte grunde varetægtsfængslingen den 2. august 2001. Efter de af Berlingske Tidende meddelte oplysninger, som refereret i avisen den 3. august 2001, findes fængslingsgrundlaget ikke længere at være til stede hvorfor

b e s t e m m e s:

K løslades."

Forsvareren tilføjer:

"Jeg mener at kunne huske, at der i forsommeren var berammet et møde med Rigsadvokaten om politiets og forsvarrets kontakt med pressen.

Foreløbig synes resultatet ikke at være faldet særlig heldigt ud."

Landsforeningens Meddelelse 103/2001

Aflytning - Beviskrav

Retsplejelovens § 781

Politiet fremlagde en politirapport med oplysninger om, at en anonym hævdede, at der var en forbindelse mellem mistænkte M, på hvem man ville have telekendelse, og en kendt kriminel K. Byretten efterkom politiets begæring, men landsretten ophævede

kendelsen, da oplysningerne fra den anonyme meddeler ikke understøttedes af andre oplysninger.

Ø.L. 14. afd. kære nr. S-2584-01, 22/8 2001

I byretten redegjorde anklageren for en fremlagt politirapport, hvorefter en person, der fremstod som anonym, til politiet havde afgivet oplysninger om, at en mistænkt M havde forbindelse til en internationalt efterlyst K, og at der forestod indsmugling af et større kvantum narkotika, jfr. straffelovens § 191. Anklagemyndigheden begærede telekendelse vedr. et SIM-kort med det til enhver tid underliggende IMEI-nummer tilhørende M.

Da der ikke var fremlagt andet end den anonyme politirapport og en tidligere dom, der omtalte K, men ikke M, i nogle af forholdene, protesterede forsvareren, men byretten afsagde en standardkendelse om den fornødne mistanke og indgrebets nødvendighed. Kendelsen blev ikke tillagt opsættende virkning.

Kendelsen blev påkæret med kæreskrift, i hvilket forsvareren påpegede, at der ikke var fremlagt aflytningsrapporter eller kendelser vedr. K, trods at denne efter det oplyste skulle være internationalt efterlyst. Der var ikke - bortset fra den anonyme oplysningsrapport - fremlagt materiale, der antageliggjorde, at M på nogen måde havde forbindelse med K.

Anklagemyndigheden svarede bl.a., at den pågældende kriminalassistent havde fundet meddelelsen troværdig.

Kendelsen blev påkæret den 27/7 2001. Først den 22/8 2001 afsagde landsretten følgende kendelse:

"Oplysningerne fra den anonyme meddeler understøttes ikke af andre oplysninger i sagen. På det foreliggende grundlag finder landsretten derfor ikke, at der foreligger bestemte grunde til at antage, at der gives meddelelser som nævnt i retsplejelovens § 781, stk. 1, til eller fra den mistænkte.

Landsretten ophæver derfor den afsagte kendelse."

Aktindsigt - Forholdet til fremmede magter - Lovligheden af tilbageholdelse af oplysninger - Menneskerettigheder

Retsplejelovens § 745 og § 746, Den europæiske menneskerettighedskonvention art. 6

Politiet, der havde fået nogle telefoniske oplysninger om indholdet af en telefonsamtale fra det tjekkiske politi, tilbageholdt oplysningerne fra forsvarerne i en dansk drabssag af hensyn til efterforskningen i den tjekkiske sag, som var en narkotikasag.

Byretten misbilligede, at oplysningerne var holdt tilbage. Landsretten udtalte, at politiet havde udøvet et skøn, som lå inden for rammerne af § 745, stk. 4, og nøjedes med at følge forsvarernes mest subsidiære påstand om, at det var uberettiget, at man ikke gjorde forsvarerne bekendt med, at man havde forholdt forsvaret visse oplysninger (dissens).

Ø.L. 18. afd. kære nr. S-2594-01, 27/8 2001

A, B og C blev i januar 2001 fremstillet i grundlovsforhør og sigtet for bl.a. manddrab og forsøg herpå. B og C blev løsladt. A er fortsat varetægtsfængslet i afventen af nævningeting.

Medio januar blev Frederiksberg Politi telefonisk orienteret om, at der via en efterforskning i Tjekkiet var fremkommet oplysning om, at et navngivent vidne, ven med A, over for en samtalepartner i Tjekkiet havde givet udtryk for, at A havde dræbt en forkert mand. Han var taget til stedet for at dræbe en helt anden mand, men var kommet op at slås med nogle andre, hvoraf en blev dræbt.

Oplysningerne fra det tjekkiske politi blev meddelt det danske politi alene til internt brug på grund af den derværende efterforskning i en narkotikasag. Der blev herefter fremsat en formel retsanmodning om udlevering af udskrift af den bandede telefonsamtale, og der blev den 9/5 2001 givet forsvarerne i sagen oplysning om telefonsamtalen samt et pålæg i medfør af RPL § 745, stk. 4. Der var ikke fra de tjekkiske myndigheder fremsat nogen anmodning om tilbageholdelse af materialet efter retsanmodningen den 15/2 2001.

Forsvarerne bad i medfør af RPL § 746, stk. 1, retten tage stilling til lovligheden af politiets efterforskningsskridt og politiets vurdering af, om det havde været berettiget at udeholde oplysning om den stedfundne telefonsamtale fra forsvarerne.

To af forsvarerne gjorde bl.a. gældende, at der ikke var dokumenteret sådanne ganske usædvanlige forhold, at underretning ikke kunne være sket med pålæg. Der var ikke nogen konkret begrundet risiko for, at et sådant pålæg ikke havde været tilstrækkeligt.

Politiet burde have søgt nærmere oplysninger hos det tjekkiske politi om sagens karakter.

Udeholdelsen kunne have haft betydning for forsvarernes vejledning af deres klienter, jfr. EMK art. 6.

Anklagemyndigheden fandt udeholdelsen rimelig. Meddelelse af pålæg indebar en risiko for, at der ville fremkomme oplysninger om den tjekkiske efterforskning.

Byrettens bemærkninger:

"Efter det af anklagemyndigheden oplyste, lægges det til grund, at der alene er fremsat en mundtlig anmodning fra de tjekkiske myndigheder om, at materialet alene var til internt brug, ligesom der ej heller foreligger nogen skriftlig redegørelse om den tjekkiske sags betydning og størrelse. Det lægges endvidere til grund, at denne anmodning ikke er genfremsat efter retsanmodningen den 15. februar år 2001, materialet er således fremsendt til det danske politi uden bemærkninger. Herefter finder retten ikke, at anklagemyndigheden har haft tilstrækkeligt grundlag for at vurdere, om der burde ske tilsidesættelse af det grundfæstede princip i retsplejelovens § 745, stk. 1 om, at forsvarerne som udgangspunkt har ret til at gøre sig bekendt med alt materiale i sagen, og at der kun undtagelsesvist og under ganske særlige omstændigheder burde ske tilsidesættelse heraf. Der foreligger i hvert fald ingen begrundelser herfor efter den 15. februar år 2001, hvor den officielle retsanmodning er fremsat, og materialet udleveret uden begæring om, at det alene anvendtes til internt brug. Det kan således ikke udelukkes, at udeholdelsen af materialet har haft betydning for forsvarernes vejledning af deres klienter. Retten finder herefter, at der i stedet burde være meddelt forsvarerne et pålæg efter retsplejelovens § 745, stk. 4, idet der ikke fra anklagemyndigheden konkret er anført omstændigheder, der kunne tale herimod.

THI BESTEMMES:

Det misbilliges, at anklagemyndigheden har udeholdt oplysning fra forsvarerne om en telefonsamtale, der den 2. januar år 2001 har fundet sted mellem vidnet V og en tjekkisk samtalepartner."

Anklagemyndigheden kærede til landsretten med påstand om, at udeholdelsen efter RPL § 745, stk. 4, havde været lovlig af hensyn til fremmede magter.

Forsvarerne nedlagde påstand **principalt** om, at anklagemyndigheden skulle anerkende, at det havde været uberettiget, at anklagemyndigheden havde forholdt forsvarerne oplysningerne, **subsidiært** stadfæstelse, **mest subsidiært**, at anklagemyndigheden blev tilpligtet at anerkende, at det havde været uberettiget, at man ikke gjorde forsvarerne bekendt med, at man havde forholdt forsvarerne visse oplysninger.

Kæremålet blev mundtligt behandlet.

Det fremgik bl.a. af sagens oplysninger, at politiet havde forelagt spørgsmålet for Statsadvokaten som "et vanskeligt dilemma". Man havde imidlertid fundet, at hensynet til den igangværende tjekkiske efterforskning - i hvert fald på det pågældende tidspunkt - oversteg forsvarets interesse i at blive gjort bekendt med oplysningerne.

Ved et pålæg ville der "være en betydelig risiko for, at der ved kommunikation mellem forsvarerne og de sigtede utilsigtet ville tilflyde de sigtede oplysning om den igangværende tjekkiske efterforskning, hvorved denne ville kunne skades betydeligt."

Statsadvokaten tiltrådte indstillingen, men anmodede om underretning, såfremt materialet ikke inden den 15/3 2001 blev udleveret til advokaterne.

Af indberetningen denne dato fremgik, at politiet ville vente med at foretage underretning, indtil der forelå svar på retsanmodningen af 15/2.

Den 19/4 og 30/4 2001 var sagen fortsat under behandling i Tjekkiet, men på sidste dato var materialet på vej til Danmark, og dette blev udleveret til forsvarerne den 9/5 2001 med forsvarerpålæg, idet politiet ville genafhøre A og vidnet V.

Pålægget blev ophævet få dage før tiltalerejsningen den 25/6 2001.

Det fremgik af forbindelsesofficerens indberetning af 12/7 2001, at anmodningen fra det tjekkiske toldvæsen om kun at anvende de modtagne oplysninger til efterforskningsmæssig brug blev begrundet med, at efterforskningen var i det indledende stade, ligesom det efterfølgende blev oplyst, at evt. officiel brug af oplysningerne ville kræve en retsanmodning. I den anledning skulle medtages, at telefonaflytningen i Tjekkiet klassificeres som statshemmeligheder.

(Da landsrettens kendelse er på 12 sider, udelades her i referatet hovedparten af parternes argumentation).

Anklagemyndigheden gjorde bl.a. gældende, at retsplejeloven ikke havde fastsat nærmere regler for det opståede tilfælde. Politiet må kunne udøve et vist skøn under rekurs til den højere anklagemyndighed. Oplysningerne var ikke centrale i sagen.

Forsvarerne gjorde bl. a. til støtte for den mest subsidiære påstand følgende gældende:

"Når en forsvarer skal rådgive sin klient om, hvorvidt han som sigtet eventuelt skal benytte sig af sin ret til ikke at udtale sig til politiet - helt eller delvis eller eventuelt først på et senere stadium om dele af sagen - har det stor betydning at vide, om politiet besidder materiale, som indtil videre hemmeligholdes for forsvaret. Hvis ej heller selve hemmeligholdelsesbeslutning er kendt, udtaler sigtede sig på en måde under urigtige forudsætninger, hvilket efter omstændighederne kan forlede ham til at afgive svar, som han ellers ikke ville have givet, hvorved hans troværdighed kan lide skade."

Landsretten udtalte:

"Det fremgår af forarbejderne til retsplejelovens § 745, at den udvidede aktindsigt, som blev tillagt forsvarerne ved lov nr. 243 af 8. juni 1978 om ændring af retsplejeloven, fandtes at måtte afbalanceres med de undtagelser, som findes i retsplejelovens § 745, stk. 4. Hensynet til statens sikkerhed og en evt. begrænsning af denne undtagelse til at vedrøre overtrædelse af straffelovens kap. 12 og 13 fandtes således ikke at være tilstrækkelig, hvorfor blandt andet hensynet til fremmede magter også blev indføjet som omfattet af undtagelsesreglens rækkevidde.

Som reglen i retsplejelovens § 745, stk. 4 er udformet, tilkommer der politiet at vælge imellem at give tavshedspålæg eller at hemmeligholde visse dele af efterforskningsmaterialet, når betingelserne herfor ellers er opfyldt. Der er tale om en til dels skønmæssig afgørelse. Hensynet til samarbejdet med tjekkisk politi og respekten for de betingelser, der stilles til disposition af fremmed politimyndighed, findes omfattet af begrebet hensynet til fremmede magter.

Det fremgår imidlertid hverken af denne lovregels ordlyd eller forarbejderne til denne, hvornår det måtte påhvile politiet at underrette en forsvarer om, at dele af efterforskningsmaterialet har været holdt hemmeligt for ham og hans klient.

Den skriftlige og begrundede beslutning om hemmeligholdelse blev truffet af politimesteren på Frederiksberg. Denne beslutning blev den 23. januar 2001 forelagt statsadvokaten, der tiltrådte beslutningen.

Landsretten finder, at politiet har udøvet et skøn, som ligger inden for rammerne af de beføjelser, som politiet har fået tillagt i medfør af retsplejelovens § 745, stk. 4, og at der ikke i dette skøn ses at have været inddraget hensyn, som ikke er saglige, og som ikke lovligt kunne være taget i betragtning.

Den misbilligelse, som er tilkendegivet over for anklagemyndigheden i den påkærede kendelse savner såvel hjemmel som grundlag, dels fordi rettens efterprøvelse alene vedrører lovligheden af politiets beslutning, dels fordi der ikke ved afgørelsen ses at være lagt vægt på uvedkommende, urigtige eller på anden vis kritisable bevæggrunde.

Henset til det stærkt stigende politisamarbejde mellem forskellige lande, som har udviklet sig over en årrække, og som må forventes at stige yderligere i de kommende år både inden og uden for Schengen-samarbejdet, findes en regulering af vilkårene for politiets hemmeligholdelse af visse dele af efterforskningsmaterialet at være tiltrængt, hvilket denne sags problemstilling også illustrerer.

En konstatering af, at det var uberettiget at forholde forsvarerne oplysning om telefonsamtalen, må forudsætte, at den beslutning, som anklagemyndigheden traf i sagen - efter den legalitetsprøvelse, som retten kan foretage efter retsplejelovens § 746, stk. 1 - findes stridende mod ordlyden af retsplejelovens § 745 eller fortolkningen af bestemmelsen og de principper, hvorpå den hviler. Efter hændelsesforløbet i sagen sammenholdt med bestemmelsens ordlyd og forarbejder findes der ikke at være grundlag for at fastslå, at politiet har handlet i strid med retsplejeloven. De mangler, som politiets begrundelse måtte være behæftet med, kan heller ikke føre til dette resultat. Forsvarets principale påstand tages derfor ikke til følge.

2 dommere (Kallehauge og Jesper Müller) udtaler herefter:

Forsvarets mest subsidiære påstand findes derimod at burde tages til følge, fordi adgang til legalitetskontrol må forudsætte, at forsvareren underrettes om, at visse oplysninger er blevet udeholdt af det efterforskningsmateriale, som forsvaret ellers er blevet gjort bekendt med, og at en sådan underretning gives uden ugrundet ophold, da det ellers beror på politiets ensidige afgørelse, hvornår en domstolsprøvelse kan finde sted, hvilket ikke uden holdepunkterne i forarbejderne kan antages at være tilsigtet. Dette er tillige nødvendigt for at forsvareren kan vejlede klienten om dennes eventuelle udnyttelse af retten til ikke at udtale sig.

1 dommer (Linde Jensen) udtaler:

Jeg finder ikke, at der inden for prøvelsen efter retsplejelovens § 746, stk. 1, er tilstrækkeligt grundlag for at statuere, at det var uberettiget, at anklagemyndigheden ikke gjorde forsvaret bekendt med, at man havde forholdt forsvarerne "visse oplysninger", før underretning blev givet den 9. maj 2001 kort tid efter fremkomsten af den besvarede retsanmodning. Der var endnu ikke rejst tiltale i sagen, og jeg finder ikke, at de hensyn til varetagelse af forsvaret herunder den rådgivning af de sigtede, som forsvarerne har henvist til, eller hensynet til den ligestilling af forsvaret, der er tilsigtet bl.a. med bestemmelsen i retsplejelovens § 745, og som efter EMRK art. 6 skal iagttages (princippet om equality of arms), i nærværende sag kan anses for krænket på en retsstridig måde.

Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet.

T h i b e s t e m m e s:

Anklagemyndigheden tilpligtes at anerkende, at det har været uberettiget, at man ikke gjorde forsvaret bekendt med, at man havde forholdt forsvaret visse oplysninger."

- oo0oo -

Se om situationer, hvor oplysninger også tilbageholdes under domsforhandlingen, afgørelsen fra Menneskerettighedsdomstolen i Lf.Medd. 75/2001.

Landsforeningens Meddelelse 105/2001

Samfundstjeneste - Spritkørsel - Uagtsomt manddrab

Straffelovens § 62 og § 241, færdselslovens § 53

T på 21 år mistede herredømmet over en lastvogn i et vejsving og påkørte en modkørende personbil, hvis fører blev dræbt. Fartskraveren viste 59 km/t, hvilket efter politiets opfattelse var hurtigere end forholdene tillod, da vejen var smal med en uoverskuelig kurve. T havde en promille på 0,70. Retten fandt T skyldig, både i uagtsomt manddrab og færdselsforseelserne og idømte 14 dages fængsel betinget af samfundstjeneste i 30 timer og sædvanlig betinget frakendelse (dissens for dagbøder).

Kriminalretten i Vejle s.s. 547/91, 8/10 2001

T på 21 år var tiltalt for overtrædelse af FL § 53, stk. 3 (promillekørsel), § 15, stk. 1 og § 41, stk. 1 og stk. 2, nr. 3, samt straffelovens § 241, ved at have kørt lastbil tilkoblet sættevogn med promille på 0,70 og have undladt at holde en efter forholdene - herunder i vejsving - passende hastighed, hvilket bevirkede, at han under overskridel-

se af spærreflade påkørte en modkørende personbil, hvis fører blev dræbt, hvorefter lastbilen fortsatte videre ind over cykelsti og fortov og endte i en stensætning.

Der var påstand om straf og betinget frakendelse. T erkendte at have overtrådt de citerede bestemmelser i færdselsloven og straffeloven, men anerkendte ikke, at der forelå skærpnde omstændigheder, der kunne medføre fængselsstraf.

Ulykken fandt sted i byzone, hvor hastigheden var 50 km/t. T's farts skriver viste 59 km/t. Politiet fortsatte:

"Det skønnes at være hurtigere end forholdene tillader, idet vognbanen i part 1's kørselsretning umiddelbart før uheldsstedet kun er 3,5 meter bred fra cykelstiens kantsten til en hævet midterrefuge, ligesom vejen forløber i en uoverskuelig kurve, og der udmunder 2 sideveje til Toldbodvej i kurven."

Rettens bemærkninger:

"Det lægges efter diagramskivens udvisende og tiltaltes forklaring til grund, at tiltalte kørte med en hastighed af 59 km/t i uheldsøjeblikket. Uheldet fandt sted i bymæssig bebyggelse og på et sted, hvor vejbanen er smal og forløber således, at særlig opmærksomhed var påkrævet. Det lægges efter tiltaltes forklaring til grund, at lastvognens trailer under kørslen i det højredrejende sving kørte op på cykelstien i tiltaltes højre side, hvorefter tiltalte for at undgå at påkøre 2 cyklister drejede til venstre. Dette medførte, at tiltalte kørte ind i venstre side af den modkørende personbil, hvis fører herved blev dræbt."

T blev herefter fundet skyldig i de citerede bestemmelser. Herefter delte rettens voterende sig:

"2 voterende udtaler:

Vi finder, at tiltalte ved sin kørsel har tilsidesat væsentlige hensyn til færdselssikkerheden. Vi finder, at det er en skærpnde omstændighed, at tiltalte under en sådan kørsel, hvorunder han har gjort sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 241, har kørt med en alkoholkoncentration i blodet på 0,70 ‰. Vi lægger herved vægt på, at en kørsel med en alkoholkoncentration i området 0,51 - 0,80 ‰ er selvstændig kriminaliseret, at dette er sket ud fra en forudsætning om, at en sådan alkoholkoncentration typisk vil have indflydelse på kørslen, og at alkoholkoncentrationen i den foreliggende sag har ligget i den øverste halvdel af området. Vi finder, at straffen under disse omstændigheder skal fastsættes til fængsel i 14 dage.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jfr. straffelovens § 62, jfr. § 56, stk. 2.

Tiltalte skal herunder udføre ulønnet samfundstjeneste i 30 timer, jfr. straffelovens § 62.

1 voterende udtaler:

Der er ikke påvist eller sandsynliggjort nogen sammenhæng mellem tiltaltes spiritusindtagelse og færdselsuheldet, og der kan efter min opfattelse ikke opstilles en formodning for en sådan sammenhæng ved kørsel med en alkoholkoncentration i området 0,51 - 0,80 ‰. Jeg finder herefter ikke, at kørslen er sket under skærpende omstændigheder i relation til straffelovens § 241, sidste led. Idet jeg heller ikke finder, at omstændighederne ved færdselsuheldet i øvrigt kan begrunde idømmelse af fængselsstraf, stemmer jeg for at fastsætte straffen som en bødestraf - passende til 20 dagbøder á 400 kr. med forvandlingsstraf af fængsel i 20 dage.

Der afsiges dom efter stemmeflertallet.

Der er enighed om, at tiltalte har ført motordrevet køretøj på en sådan måde, at han har tilsidesat væsentlige hensyn til færdselssikkerheden. Tiltalte skal derfor fratages førerretten, jfr. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1."

Resultatet blev fængsel i 14 dage betinget af samfundstjeneste i 30 timer, prøvetid 2 år og tilsyn 1 år samt sædvanlig betinget frakendelse.

Landsforeningens Meddelelse 106/2001

Aktindsigt - Oplysning om forurettedes tidligere anmeldelser

Retsplejelovens § 185 og § 745, forvaltningslovens § 18

Forsvareren anmodede om at modtage "samtlige sagsakter vedr. tidligere episoder, hvor vidnet V har været udsat for eller har anmeldt at være udsat for seksuelle overgreb, herunder akterne i straffesagen mod A ...". Statsadvokaten var ikke sindet at imødekomme begæringen, da det drejede sig om akter i afsluttede straffesager, og forsvarerens klient T ikke havde været part i disse.

Landsretten lagde vægt på, at den tidligere forsvarer under byretssagen havde været i besiddelse af akterne i en af sagerne, og at der under vidneafhøringen af V blev tilladt stillet spørgsmål, der angik en af sagerne.

Under disse omstændigheder, hvor der var tale om konkret identificerede sagsakter, som for en dels vedkommende var fremme i byretten, fandtes forsvarerens begæring at burde imødekommes. Der var hermed ikke taget stilling til evt. bevisførelse omfattet af RPL § 185.

V.L. 3. afd. nr. S-1577-01, 9/10 2001

Forsvareren anmodede i en ankesag Statsadvokaten om bl.a. følgende:

"Jeg anmoder om at modtage samtlige sagsakter vedrørende tidligere episoder, hvor vidnet V har været udsat for eller har anmeldt at have været udsat for seksuelle overgreb, herunder akterne i straffesagen mod A. Så vidt jeg kan forstå af sagsakterne, har der været en episode udover den med A. Jeg går ud fra, at V eventuelt afhøres herom, således at det sikres, at jeg kan komme i besiddelse af alt relevant materiale."

Statsadvokaten valgte at opfatte begæringen som et ønske om aktindsigt i en afsluttet straffesag, jfr. forvaltningslovens § 18, evt. med henblik på bevisførelse vedr. vidnets almindelige troværdighed eller tidligere seksuelle adfærd i medfør af § 185.

Han fandt ikke grundlag for at imødekomme begæringen, da T ikke havde været part i de tidligere sager, om hvilke han oplyste, at de var afgjort som tilståelsessager i henholdsvis 1994 og 1998.

Forsvareren fandt, at tvisten skulle afgøres ikke efter forvaltningsloven, men RPL § 745, og henviste til Lf.Medd. 125/1996. Han henviste yderligere til, at T's forsvarer for byretten havde haft lejlighed til at gennemse akterne i den ene af de to sager.

Aktindsigten var væsentlig for at konstatere, om V blandede begivenhederne sammen.

Landsretten udtalte efter at have konstateret, at aktindsigten drejede sig om de to sager fra 1994 og 1998:

"Ifølge udskrift af retsbogen for Retten i Sønderborg for den 2. maj 2001 var den for T tidligere beskikkede forsvarer i besiddelse af akter fra i hvert fald den ene af de nævnte sager, og der blev under vidneafhøringen af V tilladt stillet spørgsmål, der angik en af sagerne.

Under disse omstændigheder, hvor der er tale om konkret identificerede sagsakter, som for en dels vedkommende er indgået under domsforhandlingen for byretten, findes den for landsretten beskikkede forsvarers begæring om at måtte modtage de på-

gældende akter at burde imødekommes, jf. retsplejelovens § 745 eller denne bestemmelses analogi.

Det tilføjes, at der ikke herved er taget stilling til, om og i givet fald i hvilket omfang de pågældende sagsakter af forsvareren kan anvendes til at foranstalte bevisførelse omfattet af retsplejelovens § 185.

T h i b e s t e m m e s:

Det pålægges anklagemyndigheden til forsvareren at udlevere akterne i de i Statsadvokaten i Sønderborgs skrivelse af 3. oktober 2001 omtalte sager afgjort henholdsvis den 9. maj 1994 og den 24. juli 1998."

Landsforeningens Meddelelse 107/2001

Røveri - Ikke udvisning - Behandlingsdom

Straffelovens § 68 og § 288, udlændingelovens § 22 og § 26

Iraneren I med 15 års ophold i Danmark blev idømt en behandlingsdom for et gaderrøveri, men frifundet for udvisning.

Københavns Byrets 31. afd. 17332/99, 7/8 2000

Iraneren I på 43 år var tiltalt for røveri ved at have aftvunget A en pung med indhold til en anslået værdi af 2.000 kr., idet han greb fat i A bagfra og derved fratvang ham pungen, som han derefter kastede hen til en uidentificeret medgerningsmand.

I forhold 2 var han tiltalt for et butikstyveri, men blev frifundet herfor.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om en behandlingsdom samt udvisning efter udlændingelovens § 22, nr. 6.

T nægtede sig skyldig. Han var tidligere straffet flere gange, senest

1995 for § 119, stk. 1, jfr. § 89 med fængsel i 30 dage

1996 lov om euforiserende stoffer, hæfte i 14 dage

1998 lov om euforiserende stoffer, færdselsloven og våbenloven med hæfte i 14 dage

1999 og 2000 butikstyveri med dagbøder.

Ifølge retspsykiatrisk erklæring var I sindssyg. Man anbefalede behandlingsdom.

Ifølge Udlændingestyrelsen indrejste I i Danmark i august 1985 og fik asyl efter udlændingelovens § 7, stk. 2, i september s.å. Han var skilt fra sin danske kone i 1993. Datteren, født 1990, var anbragt i familiepleje, og I havde ikke haft kontakt med hende siden 1994. I den retspsykiatriske erklæring om I's aktuelle forhold blev det oplyst:

"Observanden bor i egen lejlighed og får ind imellem besøg af sin ekshustru. Hans søster hjælper ham med de praktiske gøremål i huset, så som tøjvask, madlavning og rengøring."

Af Retspsykiatrisk erklæring fremgik endvidere, at ekshustruen den 15. februar 2000 havde boet hos tiltalte i en uge, fordi hans søster havde ringet til hende og forklaret, at tiltalte havde det dårligt. Han havde forældre og søskende i Iran, men havde ingen kontakt til dem, bortset fra igennem den herboende søster. Moderen skulle have været i Danmark på turistbesøg i 1997. Han havde angiveligt oplyst at have været i Iran i 1986 og 1994. Han havde under hele sit ophold i Danmark været på kontanthjælp. Tiltalte havde i en ti års periode misbrugt heroin i stigende doser, og han havde i de seneste to år været i metadonvedligningsbehandling. Han havde formentlig et sidemisbrug af beroligende medicin og heroin. I 1997 blev det påvist, at tiltalte havde haft hepatitis B (smitsom leverbetændelse), som var gået i ro. Endvidere var påvist en pågående hepatitis C.

Aktuelt var der konstateret normale levertal, hvilket tydede på, at infektionen var gået i ro.

Der var fra Den Danske Ambassade i Iran indhentet udtalelse om, hvorvidt en person, der led af hepatitis C, kunne behandles i Iran. Ambassaden havde den 5. oktober 1999 anført:

"Der foreligger ikke for ambassaden nærmere oplysninger om vedkommendes konkrete behandlingsbehov, sygdommens stadium eller hvor i Iran evt. behandling forudsættes at finde sted. Ambassaden har derfor kun kunnet indhente helt generelle oplysninger om forholdene i Teheran, i hvilken forbindelse den har konsulteret chefen for internmedicinsk afdeling ved Shariati-hospitalet i Teheran. Hospitalet er tilknyttet det medicinske fakultet ved Teherans universitet. Den pågældende læge er - foruden chef for hospitalsafdelingen - chefspecialist for hepatitis-området ved fakultetet.

Idet understreges, at ambassaden ikke råder over lægefaglig ekspertise og at de mundtligt modtagne oplysninger videregives med forbehold herfor, kan oplysningerne refereres således:

Hepatitis C behandles med Interferon, der angives at være tilgængeligt på markedet, men meget dyrt. I tilfælde, hvor patientens tilstand tillader det, anvendes også en kombination af Interferon og Ribavirin. Diagnosen stilles ofte meget sent, således at sygdommen har udviklet sig hos patienten og behandlingen først indledes på et fremskredent stadium.

Hepatitis C-patienter behandles ambulant og - i modsætning til hepatitis B-patienter - ikke som hospitalsindlagte patienter."

Byretten fandt efter A og hans hustrus forklaring I skyldig i røveri, dog fandtes det ikke bevist, at I efter at have fravristet A pungen kastede den til en medgerningsmand.

I blev som påstået af anklagemyndigheden idømt en behandlingsdom på hospital med tilsyn af Kriminalforsorgen under udskrivning, således at der af Kriminalforsorgen i forbindelse med overlægen kunne træffes bestemmelse om genindlæggelse. Der blev ikke fastsat nogen længstetid.

Om udvisning bemærkede retten:

"Retten finder, at såvel tiltaltes langvarige ophold i Danmark, hensynet til hans helbredstilstand, samt hans ringe tilknytning til Iran taler afgørende imod, at han udvises. Tiltalte frifindes derfor for udvisning, jf. udlændingelovens § 26, stk. 1, numrene 2, 3 og 6, jf. § 26, stk. 2."

Landsforeningens Meddelelse 108/2001

Dommerhabilitet

Retsplejelovens § 61

*T var tiltalt for skyldnersvig ved at have solgt en bil, som der var gjort udlæg i. Ene-
ste bevisførelse var udskrift af fogedbogen og vidneforklaring af den pågældende fo-
ged. T gjorde gældende, at fogeden ikke havde gjort opmærksom på, at der var fore-
taget udlæg i bilen og retsvirkningerne heraf. T gjorde gældende, at dommeren skulle
vige sit sæde, idet dommeren og fogeden var ansat ved samme embede. Henset til, at
der var 280 ansatte i Københavns Byret, og dommeren ikke kendte den pågældende
foged, fandt dommeren ikke anledning hertil. Landsretten stadfæstede i henhold til
grundene.*

Ø.L. 13. afd. kære nr. S-3305-01, 8/10 2001

T var tiltalt for skyldnersvig ved at have solgt en bil, hvori der var foretaget udlæg.

Anklagemyndigheden anmodede om, at den pågældende foged afgav forklaring som vidne, hvortil forsvareren anførte, at dommerne i embedet (Københavns Byret) blev inhabile.

Byretten udtalte:

"Indledningsvis bemærkes, at undertegnede dommer ikke kender foged F. Den omstændighed, at retsformanden og vidnet begge er ansat i Københavns Byret, hvor der i alt er ca. 280 ansatte findes ikke i sig selv at kunne rejse tvivl om retsformandens habilitet, jf. retsplejelovens § 61, hvorfor

b e s t e m m e s:

Retsformanden viger ikke sit sæde."

Forsvareren henviste i sit kæreskrift af praksis bl.a. til U 2001.950 samt en ØLK af 18/2 1997 formentlig utrykt, men gengivet i Karnov s. 3616, note 344.

Landsretten stadfæstede byrettens kendelse i henhold til grundene.

Bogomtale - "Strafferet 1 - Ansvar" af Gorm Toftegaard Nielsen

Bogen er skrevet som en lærebog, og fremstillingen har i et år været brugt på Århus Universitet.

Ifølge forfatteren bygger fremstillingen i mindre grad på opstilling af principper og begreber og i lidt højere grad på analyser og eksempler. Noget, der bifaldes af nærværende hæftes redaktør, der gennem mange år stred på et andet universitet med at bibringe de studerende fortrolighed med begreberne i "Strafferettens Almindelige Del" ved udstrakt brug af eksempler.

Der er et afgørelsesregister, lovregister samt en udførlig indholdsfortegnelse, hvilket gør bogen velegnet som håndbog for færdiguddannede jurister.

Bogen er på 367 sider hæftet og koster 448 kr. Christian Ejlers Forlag, tlf. 33 12 21 14, fax 33 12 28 84 eller gennem boghandler.

En kort fremstilling af sanktionslæren er under forberedelse og vil blive udgivet som "Strafferet 2 - Sanktioner".

Narkotika - Behandling

Organisationen "Projekt Menneske" gør opmærksom på det opsøgende arbejde, der siden 1997 udføres i de københavnske fængsler.

Efter anmodning fra de indsatte stofmisbrugere vil en af organisationens behandlere gerne aflægge besøg for at udrede de behandlingsmuligheder, som findes, og hvis det ønskes, vil der blive udarbejdet en behandlingsplan for pågældende.

Organisationen kan kontaktes på adressen Oehlenschlägersgade 17, 1663 København V, tlf. 33 25 77 44, fax 33 25 77 40, e-mail post@projekt-menneske.dk. Organisationens hjemmeside har adressen www.projekt-menneske.dk.

Det fremgår af det medsendte brochuremateriale, at der er tale om en behandlingssinstitution efter italiensk forbillede.

Den egentlige afgiftning, dag- eller døgnbehandling, udslusning og efterbehandling, forudsætter naturligvis, at misbrugeren kan visiteres til behandlingen/opholdet af de offentlige myndigheder. Organisationen bistår gratis med at rådgive herom.

Erstatningsnævnets Årsberetning 2000

Årsberetningen, der også findes i en elektronisk udgave på Justitsministeriets hjemmeside www.jm.dk, er på 31 sider med bilag.

Der er indgået et stigende antal ansøgninger, hvorfor ventetiden på egentlig sagsbehandling nu er på 5 måneder. Nævnet bestræber sig stadig på at nedbringe sagsbehandlingstiden.

I årsberetningen gennemgås en række konkrete sager, herunder sager, hvor der gives afslag på erstatning.

Asyl - Åbenlys grundløs - There is something rotten in Sweden

Udlændingelovens § 53 a

Udlændingemyndighederne kan - med varetter fra Dansk Flygtningehjælp - beslutte, at en asylansøgers sag skal behandles efter åbenlys grundløs-proceduren, hvor ansøger ikke får mulighed for at påklage afgørelsen til Flygtningenævnet.

Nedennævnte sag er måske ikke helt typisk for den pågældende kategori af sager, men er valgt på grund af den udsøgte begrundelse for afslaget fra Udlændingestyrelsen.

Asylsøger, der bar et arabisk navn, søgte om asyl som statsborger fra Sverige. Ansøgeren havde som asylmotiv henvist til, at byen Örebro var lukket på grund af konflikten mellem sundhedsbiblioteket og byens bibliotek, borgerkrig i Sverige, samt at folk ikke var sunde og rene.

Uanset om Örebro var lukket, fandt styrelsen, at ansøger måtte henvises til at søge de svenske myndigheders hjælp for at få løst disse konflikter. Det forhold, at folk i Sverige ikke var sunde og rene, fandt styrelsen ikke var omfattet af udlændingelovens § 7. Endelig fandt styrelsen, at den chikane, ansøgeren angiveligt havde været udsat for af de svenske myndigheder, ikke havde haft et sådant omfang eller en sådan karakter, at der var tale om asylbegrundende forfølgelse.

Det er ganske vist!